

Wyrok z dnia 1 grudnia 2000 r.

II UKN 113/00

O częściowej niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (art. 24 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.).

Przewodniczący SSN Teresa Romer (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Zbigniew Myszka, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2000 r. sprawy z wniosku Barbary T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w S. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, na skutek kasacji wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 listopada 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 16 listopada 1999 r. oddalił apelację Barbary T. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 1999 r., którym oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego odmawiającej jej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podał, że Sąd Okręgowy poddał wnioskodawczynię badaniu przez biegłych lekarzy sądowych – kardiologa-internistę, ortopedę i neurologa. Biegli rozpoznali schorzenia, które ich zdaniem, nie powodują ograniczeń w wykonywaniu pracy. Na rozprawie apelacyjnej wnioskodawczyni okazała dodatkowe zaświadczenia lekarskie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji oceniając zebrane dowody nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych art. 233 § 1 KPC i z materiału tego wyciągnął prawidłowe wnioski. Sąd ten stwierdził, że rozpoznane schorzenia nie czynią wnioskodaw-

czyni niezdolną do pracy, lecz jedynie w okresie zaostrzenia powodują potrzebę okresowego leczenia. Ustaleń Sądu pierwszej instancji nie podważyły dokumenty lekarskie okazane w toku postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny podkreślił także, że nie ma istotnego znaczenia dla prawidłowości ustaleń Sądu pierwszej instancji to, iż wnioskodawczyni na rozprawie apelacyjnej podała, że od czerwca 1999 r. pozostaje w leczeniu psychiatrycznym. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że zatrudnienie wnioskodawczyni ustało 27 czerwca 1997 r., a zatem termin 18-tu miesięcy od ustania zatrudnienia, w którym powinna powstać całkowita lub częściowa niezdolność do pracy, upłynął 27 grudnia 1998 r. Przedłożona dokumentacja lekarska z leczenia psychiatrycznego datowana jest od połowy 1999 r. i dlatego nie ma dla rozstrzygnięcia sprawy znaczenia.

W kasacji pełnomocnik wnioskodawczyni zarzucił wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a szczególnie art. 24, 32 i 33 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 263 ze zm.) przez przyjęcie, że wnioskodawczyni jest zdolna do pracy i wniósł o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu.

W uzasadnieniu wnoszący kasację przytoczył rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia oraz podjął polemikę z ustaleniami Sądu dokonanymi na podstawie opinii biegłych. Przeciwstawił tym ustaleniom między innymi fakt, iż wnioskodawczyni wypowiedziano umowę o pracę na okres próbny przed upływem terminu na jaki umowa ta została zawarta. Zdaniem wnoszącego kasację podana w świadectwie pracy przyczyna wypowiedzenia nie jest prawdziwa. Za rzeczywistą przyczynę wypowiedzenia wnoszący kasację uważa stan zdrowia wnioskodawczyni.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja nie ma uzasadnionych podstaw. Powołano w niej jako podstawę kasacyjną jedynie naruszenie przepisów prawa materialnego przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. Tak postawiony zarzut naruszenia prawa materialnego jest niezgodny z literalnym brzmieniem art. 393¹ KPC, który wyraźnie stanowi, że kasację można oprzeć na naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub przez niewłaściwe zastosowanie. Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich

orzeczeniach podkreślał, że błąd w zastosowaniu prawa materialnego może polegać albo na wadliwym wyborze normy prawnej, znanym w nauce pod nazwą pogwałcenia prawa poprzez stosowanie normy nieistniejącej lub na przyjęciu, że brak jest przepisu, który w istocie istnieje albo na błędzie w subsumcji polegającym na zastosowaniu do ustalonego stanu faktycznego niewłaściwego przepisu prawnego. Dlatego też wadliwy jest zarzut kasacyjny skierowany przeciwko prawidłowości zaskarżonego wyroku ze względu na jednoczesne wadliwe zastosowanie w tym wyroku normy prawnej oraz błędnej jej interpretacji.

Niezależnie od niewłaściwego postawienia w kasacji zarzutu naruszenia prawa materialnego przez Sąd Apelacyjny i braku uzasadnienia którejkolwiek z przesłanek przewidzianych w art. 393¹ pkt 1 KPC, kasacja nie zarzuca zaskarżonemu wyrokowi naruszenia przepisów postępowania. Sąd Najwyższy jest związany granicami kasacji, z wyjątkiem sytuacji, która w niniejszej sprawie nie występuje, a mianowicie nieważności postępowania (art. 393¹¹ KPC). W konsekwencji, Sąd Najwyższy jest związany stanem faktycznym ustalonym w zaskarżonym wyroku, który jest jednoznaczny co do tego, że wnioskodawczyni nie jest nawet częściowo niezdolną do pracy, a tym samym nie spełnia podstawowego warunku wymaganego przez art. 32 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o z.e.p. do przyznania renty z tego tytułu. Sąd Najwyższy ubocznie zauważa, że renta określona w art. 32, 33 wspomnianej ustawy przysługiwała nie z tytułu choroby czy chorób na jakie cierpi osoba ubezpieczona lecz z powodu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy wywołanej danym schorzeniem czy schorzeniami (art. 24 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r.). Analogiczna sytuacja dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy pod rządami aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.).

Ubocznie Sąd Najwyższy zauważa, pomijając już niefortunne powoływanie się na treść świadectwa pracy, które w ogóle nie było przedmiotem postępowania dowodowego w Sądzie drugiej instancji, oraz to, iż w postępowaniu kasacyjnym nie prowadzi się postępowania dowodowego albowiem zadaniem kasacji jest ocena zaskarżonego wyroku w stanie prawnym i faktycznym w jakim był on wydawany, to podważenie treści świadectwa pracy mogło nastąpić tylko w trybie określonym w art. 97 KP.

Kierując się powyższymi względami Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====